

TAPOLCZAI LAPOK

EZELETT TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
megváltásért 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyitólétszám 1 korona.

Március közepén.

A tél nehéz volt és nyomoruságos: fáztunk és reszkettünk. De nem úgy, ahogy most, amikor a tavasz szellője fujdogál. Sokszor volt megborzosgató a március, sokszor hozott már lazt és vérszagot. De amely szél most süvöltöz, csontot fűrészel és velőt hasogat, olyan félelmetesen éhes. Az égen valahol megvadult csillagok rohannak egymásnak s a földön idegen világok, amelyek harcolni es halni rendeltettek. A számok, betűk és egyéb titkos jelek értői már tudják, mikor érnek egymáshoz, mikor hullanak a semmibe langolva és ordítva a züllött üstökösök... Tavasszal a föld megvadult csillagai is megegyeszen összezsapnának. Tavasszal.

Fájlaink kell, hogy a tél már elmúlt, hogy odakünn danol a cinege s a föld ledobja pára-fátylait és vetkőzik a tavasznak, mint nimfa a faunak. Nem, nem faun ez a tavasz, nem szerelmet sipó: egy kegyetlen vérengző szatir, aki jaj, halottak csontjain turulyáz.

Most készül egymásnak szaladni a földgolyó négy sarka. Az eddig nyugodt és megmozdíthatatlan égtájak most lendítik magukat a szörnyű rohanásra. Most, hogy a tavasz, nem a szerelem, a halál tavasza, felcsókolja a földi nedveket s a lövészárkok között, a drótsövények alatt kemény

talajon lehet rohamozni a szuronyos embernek. Most, hogy a ködök eltűnnek a ködbe s a tiszta égen mosolyog a nap. Most, hogy a „látási viszonyok” megjavulnak és felemelkedhet a szárnyas ember, nem hogy a büszke fellegek közt az Istennel beszélgeszen, hanem hogy megcsufolja az Istent és önmagát. Es felhőkbe törhet a mennydörgés, amit az ember ellopott Istentől, a dörgés és a villámlás, amelyet nem termékeny eső kísér, hanem üszök és pusztulás.

Most tavasszal indul meg a szörnyűségek áradata. Nyugaton már mozdul és mozgolódik Keleten is.

A március tavaszt hozó lehellete végig suttog a világon, alattomos, ellenállhatatlan szózáttal. A március hű maradt hozzánk. Vértelős égből lecsapott a szabadság tüze. Emberek kérdezték messze tőlünk északon: miért a harc, miért kell meghalnunk?

Emberek ébredtek öntudatra és cselekedtek tudatosan egyomás országában, honnan izgalmasan lessük a híreket, a megváltást. Mert nem lehet, hogy a rendszer ellen lázongó emberek azt kiáltották volna: *háborút!* hanem azok bizonyára a *békét* követelték. Nem lehet, hogy a háboru harmadik évében emberek lelkesedtek volna a frontramenésért, s férjüktől megfosztott proletár-asszonyok a háboruért. Lehetetlen, hogy a meghalá-

sért, a háboru véresebb akarásáért lázadtak volna föl az emberek, a lömeg, melynek mindenhol a legáhitottabb vágya: a béke.

A Béke keletről jön...

A legfontosabb

most ránk nézve a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkák elvégzésének kérdése.

Hogy ez a kérdés ma, a háborus idők tetőpontján, a legeminensebb gondunkat kell, hogy képezze, mindnyájunk előtt nemcsak ismeretes, hanem nagyon is érezhető közszükségleti kötele-séget ró egyesekre úgy, mint összes mindnyájunkra. Hiszen a sikerrel függ nemcsak az itthon küzdők, hanem a fronton levő véreink, katonáink sorsa s ezzel együtt magának a háborunak sikeres befejezése.

Ebből a munkából mindenkinek ki kell vennie a részét. Közvetlen testi munkával azoknak, akiknek az a hivatásuk, vezetéssel, irányítással azoknak, akiket műveltségük erre alkalmassá tesz.

De nemcsak dolgoznunk kell erőnk teljes megfeszítésével, hanem takarekoskodnunk is minden téren és készséggel lemondani mindenről, ami nem okvetlenül életszükséglet.

Ezek lesznek *itthon* azok a fegyverek, amelyekkel nemzeti létünket védjük innár majdnem három esztendő óta egy egész elhanyagolt világ minden ádáz rohama ellen. Ezek az embri erények is nagyban hozzájárulnak a dicsőséges győzelemhez, ha azok gyakoriasában kitartóak leszünk.

A takarékoság és az igénytelenség legyen, ha lemondás arán is, — ha valamikor úgy most — a legnagyobb erényünk.

A roman fronton.

Folytatás.

Este van, este van, kiki nyugalomba...

Mi pedig kihurcolkodtunk a vagonból és fölkészültünk a nagy utra.

Időbe telett, míg a sok lovat, kocsit ki-rendelték a vagonokból. Azalatt egy huszárral beszélgettünk, ki a brigádkommandóal teljesített ordonanc szolgálatot. Ezek már egy hét óta, tehát a román háboru kitörése óta ott voltak.

Érdeklődünk a viszonyok iránt. Merre a front? Hogyan viselik magukat a románok? Sokan vannak-e? Van-e erős tűzéréségük, néz az agyujuk? Csak úgy repült feleje a sok kérdés.

Megfelelt mindenikre. A mi frontunk az előttünk elnyuló hegygerincen húzódik. Vele szemben, egy másik, még magasabb hegyláncon van a románoké. Igen sokan vannak. Olykor, mint pl. most, egészen csöndesek, de ha megbolondulnak, akkora agyuzást csinálnak, hogy zeng bele az egész környék. Tegnap belöttek ebbe a faluba is. Egyik golyójuk eltalált egy istállót. Két csomagbontogatót (train katoná) megölt, egy bakát súlyosan megsebesített. Bátorok. De nem úgy, mint mi. Ha mi lettünk volna az ő helyükben, már Temesvár körül hajszolnánk őket.

— Hát a kocsit?

— Az nem valami fényes. Most még nem éretek rá elelmiszert hozatni. Folyton katoná-

ságot, meg munióit szállítanak. Majd később azonban olyan lesz itt is minden, mint az olasz fronton. Különbözik is rá oly nagy szükség. Mióta itt vagyok, csak egyszer ettem komizsat. Utközben bemegyek valamelyik gyümölcsösbe és annyi szőlőt, almát, szőlőt eszem, amennyi belém fér. Neha egy eltvedt tyúkot vagy libát is találók. Így eldegélek.

Ez a kijelentés nagyon tetszett. Az a baka, aki a megélhetést csak a szadkonyhátról várja, az hamar kidől. De így majd csak kibírjuk a háborút. Ezzel a reménységgel indulunk utnak.

Gyönyörű éjszakánk volt. A teli hold megaranyozta szelid sugaraival a sűrű erdővel benőtt hegyeket és a teknő alakú völgyet, hol utunk vezetett. Oly szépek, oly bájosnak találtunk mindent, mint kora ifjuságunkban szülőföldünkön. Szinte ábrándozni lett volna kedvünk.

De azért csakhamar észrevettük a különbséget.

Köröskörül mélységes csend. Lépteinkre nem riadtak föl éjjeli állatokból a madarak, vadak. Messze elmenekültek ezek erről a tájról. Nem hallatszott harangszó, vagy óráütés. Még kutyaugatás, vagy kakaskukorikolás sem.

Faluhoz közeledtünk. Az utkeresztelésnél és a falu mellett őrtálló katonák homályos körvonala látszottak. A házak körül kóborgó kutya-körmök jöttek ijedten, hangtalanul tovább álltak. Az épületek erősen megtépázva,

sötétben merednek maguk elé. Mintha csak a gazdájukat gyászolnák. Ajtaja, ablaka hiányzik. Kapuja bedőlt. Kerítéséből csak itt ott látszik egy-egy darab. Egyetlen gyertya- vagy lámpafény nincs. Minden oly hangtalan, mozdulatlan, mintha minden élő lény kihalt volna a tájon. Az a néhány katona pedig, ki a házak körül csurrant, mintha a holtak hazajáró lelkei lettek volna. Minden némanak, titokzatosnak tűnt föl, mintha a szellemek birodalmában jártunk volna.

Talán beképzeltük volna, hogy mi is a szellemek közül valók vagyunk, ha a rajtunk levő teher nem figyelmeztetett volna nagyon is a földhöz tartozó voltunkra.

Már hosszú ideje marsoltunk. Az utak egyre járhatatlanabbak lettek. Egyszer kőbe botlottunk, máskor nagyokat zökkentünk, azután meg sárban jártunk. A fáradt test pedig mindig erősebben követelte a pihenést. Előbb csak halk nyögések, sóhajtások hallatszottak, később panaszos szavak.

Elöttem egy fiatal rekruta bandukolt. Nagyon meglátszott rajta a kimerültség. Végre kifakadt:

— Jaj, el kell vesznem! Nem birom tovább, ha egy kis rasztot nem kapunk. Leszakad a vállam! Csupa seb már a lábam!

— Csak türelem! — vigasztalta a szomszédja. Nemsokára odaérünk.

— Én már nem hiszek senkinek. Mikor elindultunk, azt mondták, hogy három óra

Ma minden anyag nagy érték és annál nagyobb a közeli béke valószínűsége, minél nagyobb értékek vannak mögöttünk. Hogy pedig ezt biztosíthassuk, illetőleg azt előteremthessük, hatványozott erővel, kitartással kell hozzáállnunk földjeink megmunkálásához, hogy abból életet, erőt gyűjtsünk, hogy biztosítsuk jövő életfennmaradásunkat.

Jólehet, hogy még csak a kalendáriumi idő szerint van itt a tavasz, de talán csak napok kérdése, hogy a tél szigorúságából hirtelen átéljük az enyhe tavaszba, amely ezernyi munkára szólít, mezőn, kertben, szőlőben. A multak tapasztalatai megtanítottak arra, hogy a föld megmunkálása a vagyon, az érték, az élet, amivel nemcsak a magunk, hanem az összesség jövőjét biztosítjuk.

„Nem szabad egy talpalatnyi termőföldnek sem megművelés nélkül maradni“. És ha valamikor, úgy ma van ennek a mondásnak legértékesebb sulya. Azonban, hogy ez megvalósuljon, nem szabad egy épkezlábu embernek sem, ha talán hivatása részben nem is a föld megmunkálása, visszaradni attól, hogy erejéhez képest hozzá ne járuljon a cél sikeres eléréséhez. A munka nem szégyen, a munka nemesít. És ha valaha igazságot foglalt magában a mondás, úgy ma szintiszta arany annak minden szava.

A földmiveltésügyi miniszter külön felhívásban szólította fel a közigazgatási hatóságokat arra, hassanak oda, hogy ne maradjon munkálatlanul egy darab föld sem. Most már rajtunk, szorgalmunkon, kitartásunkon, hazafiasságunkon mulik, hogy a jövőben vetett hitünkben ne csalatkozzunk.

Vigyázzunk. A háborús viszonyok sok bűnt is szültek. A legraffináltabb kieszélésekkel iparkodnak a hiszékeny emberek gyengéjét kihasználni azok, akik a zavarosban akarnak halászni. Nagykanizsán egy alak rokkant tisztnek adta ki magát és ezen a címen ravaszul kieszelt meséivel mély részvételt keltett maga iránt, a könyörületes szívekkel kitűnő üzleteket csinált, sorsjegy elárúsítással. Végre egy önfeléd pillanatában bennának jelzett karjával gesztikulálni kezdett s ezzel elárulta hazudozását. A rendőrség vette oltalmába. A mult hetekben pedig Tapolczán történt hasonló visszaélés. Ugyancsak egy katonatisztül kiadott egyen burgonyarekvirálással állított be egyik helybeli családnak, akinél azonban burgonya nem volt, a hatóságnál a gyanus rekvirator után tudakolva kitűnt, hogy az illető közönséges szelbámos, aki ezen a címen akart pumpolni. Megugrott. Vigyázzunk!

alatt ott leszünk. És már több mint öt órája marsolunk.

— Épen azért érünk oda. Amit katonáknál mondanak, annak mindig a kétszeresét kell érteni. Vigyázzon rá, hamarosan oda-érünk!

Ugy is történt. A kanyarulatnál néhány dűledezett házikó állott. Ott megállapodtunk. Azokban jeltünk ki szállásainkat. Végre megszabadultunk nehéz terhünkötől.

Azután mindjárt kifelől. Mindenki sietett, kapkodott egy kis szalmát szerezni, fekvőhelyül.

Csak a fiatal utonc volt kivétel. Úgy mint volt, fegyveresen, rüsztingosan ledült a pusztá földre. Néhány perc múlva már aludt is.

Rövid idő múlva kész lett a vacsora. Jól esett a meleg étel a fáradt, izzadt embereknek.

A kis katona ebből már semmit sem tudott. Oly édesen, oly mélyen aludt, mintha csak a kedves mamája készítette puha, kényelmes ágyban feküdt volna. Sajnáltuk őt fölkelteni. De a porcióját föl-vettük és eltettük, hogy reggel fölmelegít-hesse és megehesse.

Keleten már piroslott az ég alja. Fáradtan, álmosan, mint egy átdorbézolt éjszaka után tért nyugvóhelyére a bakatársaság.

Jani Károly.

Folyt. köv.

A szegényekért.

Igen tisztelt Szerkesztő úr,

becsés lapja mult heti számában szép cikket olvastam a jótékonyaságukat jubilálókrol. Ez a cikk, illetve az, hogy ünnepelték azokat, kik jöttesznek a szegényekkel, adja a kezembe a tollat, hogy írjak a szegényekről.

Ketten voltak. Mindegyik teste a szegénység ruhájába pólyázva, mindegyiknek lábán a jótékonyaság facipője, mindegyik arcán az éhezés vonásai. Dél volt. Itt ödölgtek a főutcán, mignem megállapodtak egy kapu előtt. A leánya átvette a kosarat a futól, ki aztán bement a házba. Rövid idő múlva sugárzó arccal jött ki, kezében újságpapírba göngyölt csomagocska.

Ennivalót kaptak. A leánya lett a házi-asszony és adogatott egy-egy ujcsipésnyit a testvéreinek, ki mohón kapkodta be, mintha felne a — versenytársaktól. Nem sokáig időztek ennél a kapunál, a harmadik vagy a negyedik ház előtt is rövid tanácskozást tartottak, amely után ismét boldog evés következett.

Mikor a szegénység éhségének ily gyakorlati kielégítését láttam, eszembe jutott, hogy ezek között is vannak már stréberek és ezek között is vannak olyanok, akik talán nem mernek az utcára jönni a nyomorukkal.

Mióta a lisztadagokat leszállították, nagy lett a nyomorúság, a kenyérhiány nálunk. Hazudnánk és a homokba dugnánk a fejüket, ha azt mondanánk, hogy nálunk nincsenek koplalók.

Az a sok napszámos-asszony, az a sok egyik napról a másikig élő család, akiknek nem terem semmijük, kiknek még sirhelynyi földjük sincs, azok bizony a leszállított lisztadagok mellett éhezhetnek. Hiába áztatják falatjaikat könnyel, az még nem ebéd, ha sós is.

Igen tisztelt Szerkesztő úr, az a mult heti cikk olyanformán állította be a jobbmódu-nak jöttevését, mintha az kötelesség volna. Nem akarok itt következtetéseket ez alapon levonni, kötelességeket megállapítani, mert nem illene hozzám, leányiak módokat szabni a jótékonyaságban jártasabb embereknek. Talán hiába is tenném, mert hisz megpróbáltam, holmi népkonyháról beszéltem, és kinevettek vele, hogy az most lehetetlen, mert *venni* nem lehet sem lisztet, sem babot, sem krumplit.

De én most is azt mondom, hogy lehet, azt mondom, hogy csak pénzkérdés a szegények éhezése, vagy jóllakottsága. Na adjanak tésztát, sem babot, hanem csak adjanak minden szükölködőnek egy kanál levest egy kis darab hússal, máris sokat segítettek a bajon. Hust pedig kapni pénzt, azért mondom, hogy csak pénzkérdés az egész népkonyha.

Az asszonyok nálamnál jobban értik, hogy mi és mennyi kell száz vagy százötven éhes gyerek ebédjére. Mennyi hust kell venni és mennyi zöldséget kell kérni a vidék gazdáitól, uradalmaitól, kik bizonyára készséges segítők lesznek a nyomor leküzdésében a jótékonyaságnak.

Kedves Szerkesztő úr, azt hiszem a tapolcai uriaszonyok és lányok is kötelességüknek fogják tartani az ilyen népkonyhába való segédkezést. Talán nem ez lesz a legnagyobb áldozat, amelyet a nők a háborúban, melyet a férfiak csináltak, a férfiaknak hoznak.

Hiszem, hogy a férfiak, kik az itthon kényelmét élvezhetik, nem fogják megvonni a tapolcai éhezőkötől a koronáikat. Csak arról van szó, hogy naponkint néhány ember egy vagy két koronát adjon, és mindjárt nem lesznek olyan anyák, kik gyermekeikkel beállítanak a hivatalokba és siró szemmel nézve, siró szájjal szólva könyörögjenek — ételért.

A háboru nyomora irtózatossá Ezen segitenünk kell, ahogy tudunk, nehogy a nyomor hangos legyen. Az ennivalóért siró gyermeknek ennivalót kell adnunk, ha azt akarjuk, hogy a sirása fel ne hangozzék hozzánk.

Az igen tisztelt Szerkesztő úr, mit egyik irásában olvastam, csöndben ad segítséget a nyomorgóknak azokból a szerény adományokból, melyeket Önhöz juttatnak. Szeretném hinni, hogy ez adományok végkép enyhítik a nyomort, de nem tudom.

De hiszem, hogy a népkonyhának kézséges pártolója lesz, mert csak evvel segíthetünk az éhezőkön. Ebben a reményben bízok, hogy

tisztelő híve

A levelet készséggel közreadjuk, hisz minden sora igaz, minden sora az élet. Csak azt jegyezzük meg, hogy ne csak írás legyen ez, melyre választ irnak, hanem tettet szülő eszme, melyet *gyorsan*, máról holnapra megvalósít Tapolcza jótékony társadalmá.

Akarmelyik iskolában volna erre hely, és a város bizonyára adna tüzelőt és a pénzügyeinket pénzbeli segítséget.

A szeretet nevében kérjük a jösvűveket, vegyék pártfogásukba a szegények ügyét.

A szerkesztő.

HIREK.

Adakozzunk a népkonyhának!
Ha azok, kik megtehetik, egy nap csak 1 koronát adnak, akkor nem lesz Tapolczán éhező.

Jubileum Folyó hó 11-én ment végbe az izr. iskola e célra feldíszített nagytermében a tapolczai jótékony izr. nőegylet diszgyűlése, amelynek keretében ünnepelték *Pollák* Adolfné elnök és hú munkatársainak, *Steiner* Lipótné alelnök és *Heimler* Miksáné választmányi tag 25 éves jubileumát. A gyűlés megnyitása után hölgybizottság ment az ünnepeltékért, akiket megjelenésükkor lelkes éjenzés fogadott. *Dr. Schönwald* Károly tolmácsolta az egylet üdvözlését, ezüst koszorút nyújtva át az elnöknek tisztelői gyöngéd figyelmenek jelül és hálás elismeréssel adózik a kiváló érdemeknek, a melyeket az ünnepelték az egylet vezetésében és emberbaráti tevékenységében szereztek. *Dr. Kovács* Vilmosné bejelenti az alapítványt, melyet az egyesület az ünnep emlékeül a jubilálók tiszteletére elhelyez. A testület üdvözlésének sorát *dr. Fischer* Gyula hitközségi elnök nyitja meg érdekes visszaemlékezéssel múltatva a jótékony szeretet gyakorlásában buzgólkodó hölgyek áldásos munkásságát. Isten áldását kéri további tevékenységükre. Az iskolaszék jókívánatait után *dr. Lőke* Mór, a Krajcár-egylet elnökének üdvözlő átiratát olvasta fel *Vázsonyi* Izidor, a jöttevésben rokon testület elismerését tolmácsolva. *Pollák* Adolfné mond ezután szívből jövő köszönetet úgy a maga, mint jubiláló társainak nevében. Gyönyörűen előadott, tartalmas beszéde valósággal lebilincselte a halgatóságot, mely az elnök zároszávai után emelkedett hangulatban távozott az egyszerűségben is méltó, lelkes ünnepélyről.

Közgyűlés. A Kath. Jótékony nőegylet e hó 18 án délután 4 órakor tartja évi közgyűlést a kisdudóví helyiségében, amelyre az összes tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

Jótékonyaság. Mint értesülünk, özv. *Steiner* Lipótné urasszony, a tapolczai izr. jótékony nőegylet alelnöke, a huszonöt éves jótékony működésének ünneplésekor, 500 koronás alapítványt tett egy szegénysorsu tanuló évenkénti jutalmazására.

Az idej termés biztosítása céljából a földmiveltésügyi miniszter a vármegyék alispánjához intézett körrendeletében elrendeli, hogy a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkálatok sikeres elvégzésére a nőket és gyermekeket is — korra való tekintet nélkül rendeljék ki a mezői munkához.

Gyászmise
Rédey Gyula rendeletére f. egyházmegyei ros megyes p misét tartottak reggel 8 órak mise, amelyet mondott segé iskolai r. k. t vett részt. A goztak.

Nyilvános
Egyesület tap kegyesek volt 60 koronát, m folyó havi r korona szaké 1. századáná László ur korona szaké fogadják hálá

Március 1
szabadság m Tapolcza k áhitattal üle társasvacso rák emlékezte dek és ének mindig dicsó

Kérdés
Egyesülethe mult évben Tisztelettel hogy mi va

Szólokötő
földmiveltésü a gazdasági kötözésre r gazdáknak használt any fonál, a foly lesz, mint a hiányában l ter a kezzel faháncsot, borító levele sere a füzve neget, ez u natroncelulá impregnált az alsóbb k éri annyira idejében zö nyi kötöz ben áztatni

Megszün
szörnyiség nép értékér is, másutt intézésére királynak megnyilván új szellem királyunk e megszüntet büntetési m a csököny kikötés! J háboruban katonát lá elkékvülve, látta és fri emberi mé A kikötés sötétség, e reméljük, h idő, amely

Tanítóle
sügyi mini készeknek éve. A tis gyelőség n

Még eg
országos l ban állapi lisztigényé sárolt gab még akko fejkvóta v nál ismét még ebben

Gyászmise a bíboros püspökért. Dr. Rédey Gyula nagyprépost, kaptalani helynök rendelkezése f. hó 12-én az egész veszprémi egyházmegyében báró Hornig Károly bíboros megyesi püspök halála alkalmából gyászmisét tartottak. Tapolczán a jelzett napon reggel 8 órakor volt az ünnepélyes gyászmise, amelyet **Ley József** prépost-plébános mondott segédlettel, és amelyen az elemi iskolai r. k. tanulókon kívül nagyszámu hívő vett részt. A requiem után fél óráig harangoztak.

Nyilvános köszönet. A Vörös Kereszt Egyesület tapolczai fiókja céljaira adakozni kegyesek voltak: **Hertelendy** Ferencné urnő 60 koronát, mint a nevével viselő ágyalaptvány folyó havi részletét; **Faragó** Leó ur 15 korona szakértői díját; a 31. honv. gy. ezred 1. századának tisztikara 10 koronát; **Frisch** László ur és **Berger** Manó ur 10—10 korona szakértői díját. A kegyes adakozók fogadják hálás köszönetünket.

Az Elnökség.

Március 15. Március idusát, a magyar szabadság mozgalom legkimagaslóbb napját Tapolcza közönsége az idén is csöndes áhítattal ülte meg. Elmaradtak a szokásos társasvacsorák, szónoklatok, csupán az iskolák emlékeztek meg alkalmi szavazatok, beszédek és ének keretében a magyar népek mindig dicsőséges napjáról.

Kérdés a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez. Többen érdeklődtek nálunk a múlt évben gálécért befizetett pénzekről. Tisztelettel kérdezzük a fenti egyesülettől, hogy mi van ezekkel a pénzekkel?

Szőlőkötöző anyagok. A magyar kir. földművelésügyi miniszter felhívást intézett a gazdasági szervezetekhez, hogy a szőlőkötözésre milyen anyagokat ajánljának a gazdáknak. A felhívás jelzi, hogy az eddig használt anyagokban, raffia, kender és jutatonál, a folyó évben még jóval nagyobb hiány lesz, mint a múlt évben volt. Ezek hiányában kötöző anyagul ajánlja a miniszter a kézzel csépezt szuprozszalmát, a hársfaháncsot, iszalagrostot, a tengeri csövet, borító levelet, továbbá a szálvesszők kötözésére a fűzvesszőt és végül a szőlőpapírzsineget, ez utóbbiból a kemény sodrásu u. n. natroncelulozéból készült, a nedvesség ellen impregnált kötöző papírzsineget, különösen az alsóbb kötözésre, ahol a nedvesség nem éri annyira. Ajánlja továbbá a virágzása idejében zölden levágott rozsszárát. A növényi kötöző anyagokat a használat előtt vízben áztatni kell.

Megszűnt a „kikötés.” A világháboru szörnyűségeinek kellett eljőnniök, hogy a nép értékéről új véleményt nyerjenek nálunk is, másutt is azok, akiknek a nép sorsának intézésére oly nagy befolyásuk van. Károly királynak eddigi szavaiban már többször megnyilvánult ez az új szellem s ennek az új szellemnek eredménye az is, hogy ifjú királyunk egy legutóbbi hadseregparancsában megszüntette a „kikötést” ezt a borzalmas büntetési módot. Az ifjú király végzet ezzel a csökönyös hagyománnyal. Nincs többé kikötés! Talán az ifjú király ebben a háboruban a lövészárkok mögött kikötött katonát látott, amint kicsavart karokkal, elkéülve, ájultan lógott a nyújtón. Talán látta és friss, fiatal elméje meghökkent az emberi méltóság e pellengérré akasztásán. A kikötés megszüntetésével egy darab sötétség, egy darab középkor tűnik el s reméljük, hisszük, hogy nem fog eljönni az idő, amely visszahozná valaha.

Tanítólelkészek. A vallás és közoktatásiügyi miniszter a tanítókat helyettesítő lelkészeknek tiszteletdíjat ad a folyó iskolai évre. A tiszteletdíj kiutalása a kir. tanfelügyelőség minősítése alapján történik.

Még egy rekvirálás. Tudvalevő, hogy az országos közvélemény hivatal hét kilogrammban állapította meg egy-egy személy havi lisztigényét. A magánosok által előre bevásárolt gabona és liszt fölösleget ellenben még akkor rekvirálták, amikor a magasabb fejkvóta volt érvényben, ezáltal az ellátottaknál ismét fölösleg állt elő. Ezt a fölösleget még ebben a hónapban rekvirálni fogják.

A repülő bizottság. Egész héten a fölmentetteket felülvizsgáló bizottságról beszéltek és mondogatták, ekkor vagy akkor jönnek Tapolczára meggyőződni, hogy a fölmentettek valóban nélkülözhetetlenek a fogalkozási körükben. A bizottság ol is jött Tapolczára. De csak egyik ipari üzemünkön tartott vizsgálatot s a felmentések indokait továbbra is fennállóknak találta, mint ahogy fenn is állanak. Erről a repülő bizottságról beszéltek, mikor egy úr fölvetette azt a kérdést: hát van Tapolczán olyan hely, ahol azután le tudnak szállni? — (Már mint a repülő-bizottság, a gyöngébbek kedvéért.)

Alapítvány a népfelkelők özvegyeinek és árváinak. A cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által létesített karácsonyi alapítványra a hadügyminiszter a hadsereg rendeleti közlönye mellékletjének 1917. évi 5. számában pályázatot hirdet. Ebből az alapítványból leendő részesítésére igényel birtok a cs. és kir. hadsereg, a cs. kir. és a m. kir. népfelkelés legénységi állományi egyenlei után hátramaradt olyan özvegyek, illetve szülőtlén árvák, akiknek férje, illetve atyja az 1914—16. évi hadjáratban elesett, illetőleg hadi fáradságnak következtében halt el. Özvegyek 400, árvák 200 egyszeri adományban részesülhetnek. Olyanok, kiknek férje, illetve atyja bebizonyíthatólag a 2. hadseregnél szolgált előnyben részesülnek. A folyamodványhoz vagyontalansági bizonyítvány, a férj, illetve az atya halotti bizonyítványa, a férj, illetve atya csapatátstét, illetve beosztását igazoló bizonyítvány csatolandó és 1. évi május hó 1-ig az illetékes katonai nyilvántartó hatóságnál nyújtandó be.

Rekvirálják a zsirt. A közvélemény hivatal elrendelte, hogy a hentesek és sertés-vágóknál a szalonna és zsirkészleteket felkutassák. A készleteket a hatóság céljaira lefoglalja. Felkutatják ezenfelül a magánház-tartásokat is és ott is lefoglalják a feleslegeket. Ettől azonban nem kell nagyon megijedni, mert a magánház-tartások számára személyenkint és havonként egy kiló zsirt vesznek számításba és folyó évi december végéig terjedő időre hagyják meg a készleteket. Csakis az ezen felüli mennyiségeket foglalja le a hatóság.

A tisztviselők helyzete. A tisztviselők közt nagy a panasz. Nemcsak a drágasági pótlékkal nincsenek megelégedve, hanem amiatt is panaszkodnak, hogy egyes cikkeket egyáltalán nem lehet megszerezni. A tisztviselők már több ízben tettek lépést a kormánytól, hogy bizonyos ruházatkodási, élelmezési stb. cikkeket természetben kapjanak az államtól. Most az OMGE is a tisztviselők pártjára kelt s nem lehetetlen, hogy a régi ohajtás teljesül. Ime, odajutunk, ahol valamikor a szegény falusi tanítók voltak, akik csekély fizetésük mellé fejlelőscsizmát, fagygyugyertyát is kaptak a községtől.

Katonai szabadságolások a mezőgazdasági munkák elvégzésére. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz arra nézve, hogy a tavaszi, nyári és őszi gazdasági munkák elvégzésére minden nélkülözhető katonát szabadsággal fognak. A rendelet bevezető része erős lendülettel utal a mezőgazdasági munkák elvégzésének közérdekű jelentőségére, miért is nyomatékosan figyelmeztet minden hivatott és illetékes tényleg, hogy irányító, valamint vezető kötelességüket a lehető lelkiismeretesebben teljesítsék. Szabadsággal fogják az önnálló mezőgazdákat s azok hozzátartozóit; szőlőbirtokosokat, vincellereket, kovácsokat, bognárokat és kádárokat. Minden egyéb legénységet munkásoktagokba fognak beosztani. A szabadságot kihallgatáson előterjesztett kérelemre engedélyezik. Szabadság engedélyezés céljából se kérvényt szerkeszteni, se közsegi igazolványt kiállítani nem szabad. A rendelet fenntartja a múlt évben kibocsátott hasonló rendeleteket, melyek ily munkásoktagoknak a kivézenyítésére, foglalkoztatására, élelmezésére és díjazására vonatkoznak. A rendelet arra nézve is intézkedik, hogy a hadbavonultak segélyezett családjai munkákra kiküldendők és a segély csak azoknak fizetendő, akik a mezőgazdasági munkákat végeznek. A rendelet végül a katonai kincstári lovakkal kikölcsönzési feltételeiről intézkedik.

Óvatos hajadon. Egy leányolvasónktól kaptuk az alábbi kedves sorokat. „A multkor olvastam, hogy a kormány házasság közvetítő hivatalokat állít föl. Az Isten szerelmére kérem tisztelt Szerkesztő Urat, írja meg a miniszter uraknak, hogy vőlegényeket ne jegyre adják ki, mert ebben az esetben úgy járnánk mint a petrolummal, cukorral, liszttel stb. — mert mihelyt jegyre adnak valamit, rögtön nincs. Kérem ismételtén kedves Szerkesztő ur írjon a miniszter uraknak. Szívességét az összes férjhezmenni való leányok nevében hálással köszöni: H. L.

Zöldségmagvak termeléséről már megjelent egy cikk lapunkban, a földművelésügyi miniszter erről rendeletet is bocsátott ki, amelyben utal arra, hogy a zöldségfélék vetőmaghiánya mindinkább érezhetővé válik s figyelmébe ajánlja a közönségnek a zöldségmagvak termelését. Jó lesz a tanácsot megszívlelni és követni.

A háztartási fémtárgyak beszolgáltatása tárgyában kiadott honvédelmi miniszteri rendelet szerint az összes igénybe vett tárgyak a legrövidebb idő alatt beszolgáltatandók. A hatóság figyelmezteti a lakosságot, hogy a beváltással megbízott Steiner Zsigmond a fémtárgyakat beváltja s azok árát kifizeti. Akik a felhívásnak eleget nem tesznek, a legszigorúbban büntetnek.

Vigyázzunk barmainkra és termésünkre. A belügyminiszter az egész ország figyelmét felhívja arra, hogy a kormány biztos értesítése szerint ellenséges állambeli ügynökök járják be Magyarországot, hogy élelmiszerkészletünket és termésünket folgyujtsák, barmainkat, szarvasmarháinkat kipusztítsák. A gyújtogatás egy hegyesvégű tüvegcsével történik, amely néhány órán belül lobbant lángra. Az állatállományt a takonykór bacillusának terjesztésével szándékoznak kipusztítani. A bacillus fehér tablettákban van, mint az aszpirin, s a kutakba, itatóvájukba szórják. A tablettához pusztán kézzel nyulni a legnagyobb veszedelem. Minden egyes esetet be kell jelenteni a hatóságnak.

100 vagon tüzifa ELADÓ.

Előjegyzéseket elfogad:

Keszler Jenő Tapolcza.

Az új termést a cséplésnél foglalják le. Egy újságíró hosszabb beszélgetést folytatott az aktuális közvéleményi ügyekről és a jövő teendőiről Kúrthy báróval, az országos közvéleményi hivatal elnökével, aki többek közt ezeket mondotta: — A gabonabizottság foglalkozott a jövő évi termés felosztásával. A bizottság a rekvirálást és a rekvirálással járó szekaturákat el akarja kerülni és azt a megoldást tervezi, hogy a termés igénybevétele nyomban a cséplésnél történjék, amikor az előzetes megállapítás alapján a felesleg elvéteknék és a termelőt a további zaklatástól megkímélnék.

Nem szegyen a foltos cipő és ruha. A kultuszminiszter fölívást intézett az összes zalamegyei iskolákhoz, amelyben utasítja a tanárokat és tanítókat, hogy indítsanak mozgalmat cipőjavító műhelyek fölállítására, ahol a diákok lábfejüket lehetne olcsón kijavítani. A miniszter a diákság lelkére köti a ruhával való takarékoságot is s utasítja az iskolai igazgatókat, hogy értessék meg a tanulókkal, hogy ma nincs helye a divatnak. — Mindenki viselje tovább a régi ruháját, amelyet kifordított, vagy tisztított, javított kell használnia tenni. A miniszter végül elrendeli, hogy a kézimunkatanítók ne piparomunkára, hanem ruhák, harisnyák javítására oktassák a növendékeket.

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, kik elnöki működésem negyedszázados évfordulóján üdvözlő sorakkal engem felkeresni sziveskedtek, ez uton mondok hálás köszönetet.

Pollák Adolfné
nögyl. elnök.

**Adakozzunk
a tapolczai Erzsébet-korházban
ápolt hős katonáink javára!**

KÖZSÉGHAZABÓL.**Hirdetmény.**

790—1917.

A tóti József napi vásár 19-én, az az hétfőn fog megtartani.

Figyelmeztetjük a közönséget a hernyóirtásra, nehogy mulasztásuk miatt büntetésbe kerüljenek.

Az őrési tanusítványért jelentkező felek ez után az őriendő gabona súlyát pontosan bemondják; a tanusítvánnyal együtt egy bárczát kapnak a felek, mit a tanusítvánnyal együtt a molárnak át kell adni, ki azt a zsákon feltűnő helyen alkalmazni köteles.

A gálic árát még holnap mindenki megfizetheti a községi pénztárosnál és vidékre is meg kell fizetni e hó 18 ikáig, különben nem adnak gáliczot.

A legutóbb rekvirált árpát, zabot és kukoricát e hó 19-én az az hétfőn reggel 8 órakor mindenki szállítsa ki a vasutra, mert ott lesz átvéve; aki hétfőn délelőtt a rekvirált terményt ki nem viszi, azt megbüntetik és a termény szállítása többbe fog kerülni.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy pontosan mérjék ki a napi lisztadagokat, nehogy előbb elfogyjon a készletük, mint amire az ki lett számítva. Mert ily esetben sem őrési engedélyt sem pedig hatósági lisztet nem kaphat, sőt kihágásért szigoruan meg lesz büntetve.

Az 1917. évi községi számadás a főjegyzői irodában közszemlére kitéve van.

Horváth Jenő
főjegyző.

753—1917.

Felhivatnak mindazok, akik a vízmelegítő-jüket még nem adták be, azt Steiner Zsigmond fémbeváltóhoz szigorú büntetés terhe mellett azonnal adják be.

Előljároság.

Nagyobb szőlőbirtok metszési

felügyeletét,

gyümölcsfák szakszerű

metszését

és kertek rendbehozatalát és alakítását

elvállalja

KISS kertész
Szigliget-hegy.

Balatonalmádiban 1164 □-öl

háztelkek eladó.

3-ik telek a fürdőtől.

1—3

Bővebbet
Pruska Ede
Győr, vagongyár.

Szent-György-hegy kerületén,

szőlőt munkára

felerészben felvennék.

1—2

Kovács István
diskai hegyen.

A tapolczai határban levő összes

réteimet és**szántóföldeimet**

szabadkézből

eladom,

vagy esetleg részben

bérbeadom.

Hirsch Lipót.

Kiadó

külön bejárattal, butorozott szoba. Domaniczky Sándornál.

5 hold

szántóföld bérbe adó özv. Csendes Józsefnénál.

Eladó szőlőkaró!

Négy éves, egy évig a földben volt

4 és 5 sukkos karó,

ezrenként 90 és 110 koronaért, a feladó vasuti állomásra szállítva, eladó előzetes készpénzfizetés mellett.

Megrendelhető

Ernst Hugónál,
Tapolca, Csány utca 7.

Eladó szőlő.

A mogyorósi hegyen egy 4 holdas kiváló jó karban és legjobb termésben levő, teljesen betrágyázott oltvány-szőlő szabad kézből jutányos árral eladó. Rajta prësház, boros pince, saját kút és istálló. A vevők értekezhetnek az Irgalmas Nővérek főnökségénél.

Eladó

egy jókarban levő
fedeles kocsi.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Mersits József féle ház Kossuth Lajos utca 22. szám alatt azonnal eladó, bővebbet Saruga Antalnál, Bacsányi utca 1 szám.

Badaacsonytomajon
jóforgalmu

vendéglő

italmérési joggal és a hozzátartozó szőlővel, vagy anélkül is, szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet a badaacsonytomaji közs. jegyzőnél.

A Viola utcában levő

háza mat

és a gátvereti öt napi

szántóföldemet

eladom.

Özv. Zsinkó Istvánné.

A Szent György-hegy keleti részén — Kisapáti község határában fekvő 2483 □-öl területű — gondozott és jól termő fiatal

oltvány-szőlő

egydarabban, esetleg parcellázva, két vagy három darabban is eladó Bővebbet szóval, vagy levélileg a tulajdonosnál, Keszthely, Rákóczi-ut 84. szám alatt tudhatni meg.

Thury László
ny. m. kir. adótárnok.

Pártoljuk a Vörös-Kereszt Egyletet!**Gazdasági kocsis és tehenes felvétetik**

özv. Csöndes Józsefné-nál

Nyomatott
LÓWY B. könyvnyomdájában,
Tapolca.

T

Előfizetési ár:
negyed

Az

Nagy és m...
között Tapolc...
kész közönsé...
hogy a kétfé...
vüzeljen mind...
és életet ál...
beteget ápol...
gyámolt és...
az éhezót, ki...
levőkért szen...
áldozta. Ez...
Tapolca köz...
sorban a hól...
idők hívó...
nemes szolgál...

A női sz...
módja van a...
igazolni, de...
nek könny...
enyhíti, akk...
a nő, az a...
közt foglal...
is abban...
Tapolca nap...
kei és m...
élelemmel v...

Mindnyáj...
hogy azok...
akik velün...
nagyobb cs...

A

Meglehetőse...
dobot, mikor...

Mi azért...
mert az előtt...
megvédett be...
voltak eleven...
és izgatottan

Mi pedig a...
kerestük a g...
a fákat és ig...
és alma-esőb...
tele gyomorri...

A bakák e...
— Ilyenko

Másnap...
voltunk. Még...
máztunk a...
is. A ragadó...
káltunk. De...
észre odaát

Itt földiek...
hét óta volta...
rajtuk a ruh...
lan. Szemeik...
izgalom.

Kijelölték...
a munkána...
bélt talajt...
csináltunk.

Közben a...
Hallottunk...
egészen mel...
a legszorgos...
mert ők is...
kat azonban